

mándy stefánia

a kés a kéz a hal

*magyar műhely
párizs*

A HELY

fején a félrecsúszott glóriával
a kincstelen felállt az ősi falra
a maszkosok röhögtek és lila papok
seperték volna le hamis
csuhával kígyó köpött szemébe
s lomha tigrisek nyaldosták lenn sunyítva
meztelen nagykörmű lábait

nem nézett rájuk méla pillá
takarta le orcáit kétfelől
vállán a szárnyas rongyok hangtalan lebegtek

és nőni kezdett lassú íveléssel
emelve égre széles karjait
és nőni kezdett ámuló mosollyal
és nőni kezdett várván hogy mi jó még

vak arca lassan elmerült a napban
s a nép fölé csak szürke talpai
terültek csendesen borítva
rájuk roppant éjszakát

ma már a sárga hűlt fövény
terül e helyre s itt-ott
elvékonyult ében csontvázak
csillognak a fényben

MENHÍR

most már az utak másfelé vezetnek
kaszányák tolják feljebb az eget
és odalent az indás indiák
mélytengerében földalatti városok lobognak
most már a kő szól
ember nem felel

felépültek a pompás temetők
bőrünket hosszú puha fű növi
alatta nem nő emberarc

vak tűzfalon halvány barlangi rajz
tövében hanga rózsaszín
halott bölények hangját álmodom
szívükben nyílvessző rezeg

elvágott nyakkal verdeső madár
láttatok már fejetlen szárnycsapását
hiszem hogy él hogy élek
ó csak keserű
a vérehulló sápadt fecskefű nevére
mondanék még egy késő imát

két aszfalt közt ahol még lábnyomok
vezetnek láttam hiányzó ujjad intő ősjelét
és ráborultam
s arra vándoroltam ahol még tengerek

azóta figyelem hogy merre visznek
a te útjaid
szemedből láthatatlan obeliszkek
nőnek az éjbe csak hát az éhes őzek
borjak bégető bárányok úntalan
meg-megállítanak és olykor elveszítem
kicsorbult bádóg
amulettetem

lehet-e hát hogy az is megkövül
az első áldó mozdulat

ahol meglátlak sorsunk összeér
menhírek állnak
s örök szél füttyül

SZOBROSODÓ

hallotta mégis hallgatott
tudta hogy minden bűn kevés
nem szóltott láttam hallgatott
néma maradt égő halott
csak állt halványan tört szobor
kezére nézett suta szárny
lebbent a béna kéz után
szárnyára nézett hallgatott
éjjel is állt nem alhatott
leengedte fehér haját
így állt száz csipkeéven át
keshedt arcú vad fúriák
vontak fölébe glóriát
és az utódok mosolyát
viselte gránitkupolát
növesztett és a falon át
a repkényfolyondáron át
tüskés vörösréz koronát
bocsátott rá egy égi kéz

késő lovas ha arra jársz
vágtsass tovább az éjen át
kit némasága megigéz
kővé mered ha visszanéz

A CÉDRUS

Csontváryé

én nem kívántam szólani
a szó szólt

és hallgattak a fák a nagy kövek
páfrányos táj bámult az égi hegyre
arany mangófa ölnyi zöld tövek
e buja táj itt nem az én világom

a cédrust láttam most már visszavágyom
áldott kopárság még adj még erőt
a vizek szélén van az én lakásom
ahová inni jár a szarvas és az őz
örök időn vontam keskeny csapásom
s ha úgy van hogy a halál megelőz
most nem tudok már többé nem születni
most mindig új életre eljövök
lágym talpaimba szegeket veretni
tehozzád szólni élteim levetni
új s új halállal sorsodhoz nővök

EMLÉKEZŐ

árnyékból már semmi nem maradt
az olvadás elvitte szempilláidat
a fényben lombtalan csupasz karók
hány fűz vesszőt madárszárnyat hajót
hány hullámos mosolyt virághalált
hány szentendrét hány holdfogyatkozást
hagytál magad mögött növe csodálkozást
hányszor hét tornyot rőzsetűzi tájt
add adonaj ó add hogy sose fájt
add hogy nem volt hogy sose tudja már
adj adonajt adj nyugtot nyugtalant
vesszőfutást szerelmet súlytalant
add súlyodat emléked sebjeid
hogy nem születtem jártam sose itt
hogy mindigóta ez a föld vagyok
hogy rajta élek várok pusztulok

*

amerre elvonulnak éjszakáink
halászbárkák csendje suhog
a nagy vizen a gyertyatáncok árnya
kosárban alvó szelíd nappalok
az égen átsuhan neved hiánya

*

van aki van velünk
csomózott sorsunk hálójába kötve
a nyugtalan rend fonódik örökbe
ezer villámló pillanat fölött

sötét ezüst haléletünk
fel felragyog a parti sás között

PILLANAT

egy pillanatra láttalak feszítve
 általcikázni a sekély időn
 egy pillantás hasított át süvítve
 szédítőn
 tudtam hogy élek élsz
 és sorsot táncolsz
 és sorsot cserélsz
 tudtam hogy látlak hogy te én vagyok
 tudtam a bolygót melyen átragyog
 a szíved szívem kettős életünk
 tudtam hogy elmész mentél véletlűnt
 a görbe törökből font holdmosoly
 tudtam hogy elment s ittvan valahol
 tudtam hogy itt vagy holtomig maradsz
 s ha elrepülsz is végül elragadsz
 sasmennyed-poklod ismerős nekem
 tudtam hogy nem volt életem
 tekívéled
 te vagy a végső értelem
 józan önkívület
 s ha úgy is van hogy földből vétetem
 te vagy a föld is mind a négy elem
 belőled szöve táncolok feléd
 felittad létem minden fényjelét
 sötétben bolygok arcaim eloltva
 úgy emlékszem még áthunyva beléd
 úgy emlékszem magamra még
 mint egy boldog halottra

ARABESZK

vak kötömeg fehérlik
 vak szemből tűz a nap
 tűárnyak tánca rémlik
 homályló arabeszk
 s jó egy ki rajtaveszt

vak kötömeg fehérlik
 megszürod én vagyok
 arcod ónra cserélik
 vad íjas busmanok
 fal vagy én hús vagyok

rózsás íbisz vagyok
 kanalas pelikán
 gémcsőré angyalok
 szaggatják bőrruhám
 hús vagy én fal vagyok

hús lábam földbenőtt
 felhőt repeszt fejem
 szárnyam leengedem
 vashajad szúr ragyog
 átlátszó víz vagyok

kezedben kék a múlt
 asszírarany korok
 boltozzák homlokod
 vérem szemedbe hullt
 így lőn vörösbord

vak kötömeg fehérlik
 szárnyam leengedem
 vashajad szúr ragyog
 ölj meg hát engedem
 nyilad hegye vagyok

OSZLOPSZENTLÁZADÁS

a súlyát hordozó kilép a kőből
 meglendíti a lélek oszlopát
 a ferde fej még fenn madárhonában
 a láb lelép csak árnya nő tovább

csak sorsa nő csak szomjas ívelése
 egy hang kíséri hang míg ellebeg
 alatta jég kopog örökebb fagy fogadja
 a fémvilág a görbe fényterek

*

időtlenységem
 gyermekeknek adtam
 a kék mosoly
 legyen a szenteké
 talapzatom
 a királyoknak adtam
 a csend tömbjéből
 gránitéjszakák

míg én egy álló
 rendből kiszakadva
 sorsomba térek
 jégbe sivatagba
 hol kétfelé visz
 minden emberút

*

(*férfi hangra:*)

és ott leszek
 ahol a vadvirágok

és ott leszek
 hol elvérzik a fogolymadár
 és felbukik a nyúl

homok között ahol
 csigák liánok
 forró vonalharmóniája
 köt be a földbe
 oszthatatlanul

és ott leszek
 ahol az indiánok
 meztelen talpa
 méri a világot

és ott leszek
 a földön
 sárga sárba
 magasodva
 birkenau
 mocsarába

és ott leszek
 a csont- és jégmezőkön
 ahol egyetlen törékeny virág
 rajzolja égre
 a test katedrálisát

(*női hangra:*)

és meglátom a nap túlsó felét

mert éjtelen lobog a napvilág ott

ó súlytalanság földöntúli átok

ahol a szelek széle zöld orkánba fúl

ahol a négy arkangyal lebeg
 lebeg és semmin el nem ámul

ahol a szó árnyéka némán is világol

ÜZENEM

ne csinálj belőlem faragott képet
ne éljek lelkedben mereven
ne szóljon rólam örök ítélet
énbennem az isten eleven eleven

nem félem néma sziklaszobornak
nem trónol angyalos egeken
ott izzik mélyén a zöldtűzű bornak
s ott leng a koszorus hegyeken hegyeken

állj fel az ormon és szívedbe szökken
ő a vihar és a türelem
lángol a napban és meghal a rögben
és harmatot könnyez a füveken füveken

rádköszönt suttogó hús patakokban
s ő a felejtés is ne feledd
ó minden jóban és minden rosszban
maradjon az isten teveled teveled

övezzen a tájak illata kékje
oldozza szívedet szerelem
merítsd meg homlokod fellegbe fénybe
és ringj a gyorsszárnýú szeleken szeleken

hallod e dallal a lelkedig érek
meggyújtlak lobbanó tüzeken
hogy ne őrizz többé faragott képet
s száguldj a szelekkel üzenem üzenem

CSAK CSILLAG Ő CSAK LÁTOMÁS

a holdban él a vízben él
halak füvek között
és csillagszemmel nézdegél
a fellegek mögött

lágý hangját hosszan hallani
s az erdő megre meg
sás-szárnyai nádkarjai
befonják az eget

selyemháját köd lengeti
és hogyha elmereng
a szél fútyúlve zengeti
a lombos végtelent

csak csillag ő csak látomás
csak fény a tengeren
sugárarcát nem látja más
de fellobog nekem

és minden este rámragyog
kék jácintmosolya
egyetlen tükre én vagyok
nagy ég milyen csoda

hogy holdban élt hogy vízben élt
gyöngy és göröngy között
mégis eljött a kedvemért
szívembe költözött

és rajzolgatni álmaim
most mindig ott lakik
kibontva éjem tájain
szelíd virágait

TŰZKOSZORÚ

ülök narancsvasárnap
fekete ágyadon
smaragdós véres árnyak
üvegmadarak állnak
halavány válladon
a nappalok soványak
az éjszakák bevárnak
nyakszirted bámulom

*

fejfelé állnak a házak
új képek üzennek a szemnek
vesd le alkonyiszürke ruhádat
halottnak is jó lenni
meztelennek

*

két emlő közt a barna bivalyfej
szarva fúródva a szív közepébe
tűz csorog tűz haj tej csorog
keverve pirossal
létra támasztva a ház oldalának
fecskék rá
le nem szállnak

*

tűzkoszorú tűzkoszorú
talpam alatt ibolyák
szívem alatt szomorodnak
koszorúk koronák
koszorúk koronák